

Sygn. akt V CSK 151/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. M. M.

przeciwko M. Ż. i J. Ż.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 30 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sformułowała w formie pytania: „jakie są podstawy odwołania uznania powództwa po wydaniu na jego podstawie wyroku przez Sąd I instancji przy zastosowaniu art. 213 § 2 kodeksu postępowania cywilnego, w szczególności czy uzasadnia odwołanie uznania powództwa brak wyraźnej deklaracji pozwanego, że przyznaje wszystkie fakty przytoczone w pozwie, w sytuacji gdy nie przyznane wyraźnie fakty wynikają z przeprowadzonych dowodów”.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i podanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Niezasadne jest stanowisko powódki, jakoby sformułowany przez nią problem nie był przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Między innymi w wyroku z 3 lutego 2016 r., V CSK 312/15 (LEX nr 2004220) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że uznanie powództwa jako czynność procesowa, może zostać odwołane, do chwili wydania prawomocnego orzeczenia, zapadłego w następstwie uznania powództwa. Strona, która odwołuje uznanie powództwa powinna wskazać następczą przyczynę odwołania swojej czynności procesowej, choć nie musi jej

udowadniać. Wynika to z faktu, iż uznanie powództwa jest przede wszystkim czynnością procesową, a nie oświadczeniem woli w rozumieniu prawa materialnego, stanowiącym element konstrukcyjny czynności prawa materialnego. Nie można jednak wykluczyć, iż oświadczenie takie będzie jednocześnie czynnością materialnoprawną, zawierającą w sobie oświadczenie woli, którego cofnięcie dla swojej skuteczności będzie wymagało oceny w kontekście regulacji kodeksu cywilnego o wadach oświadczenia woli (art. 82 - 88 k.c.). W takiej sytuacji - jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 20 lutego 2007 r., II PK 165/06, OSNP 2008, nr 7 - 8, poz. 97 - uznanie powództwa wywołuje nie tylko skutki procesowe, lecz także materialnoprawne, podlegające ocenie z punktu widzenia prawa materialnego, a skuteczne podważenie dokonanej przez sąd wykładni tego oświadczenia woli wymaga postawienia i uzasadnienia w skardze kasacyjnej zarzutu naruszenia art. 65 k.c.

Ocena okoliczności konkretnego wypadku, w którym dochodzi do złożenia oświadczenia o odwołaniu uznania powództwa zastrzeżona jest dla sądów prowadzących postępowanie w sprawie, w której takie czynności zostały dokonane.

W związku z argumentacją przytoczoną przez powódkę dla uzasadnienia wątpliwości, jakie - jej zdaniem - wywołują konsekwencje wyciągnięte przez Sąd Apelacyjny z odwołania uznania powództwa w apelacji pozwanych, trzeba zauważyć, że zakres rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym został przez Sąd Najwyższy wyjaśniony w uchwale składu siedmiu sędziów z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 55), a art. 189 k.p.c. - mimo ulokowania w kodeksie postępowania cywilnego - jest źródłem dla skonstruowania normy materialnoprawnej, a nie procesowej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.